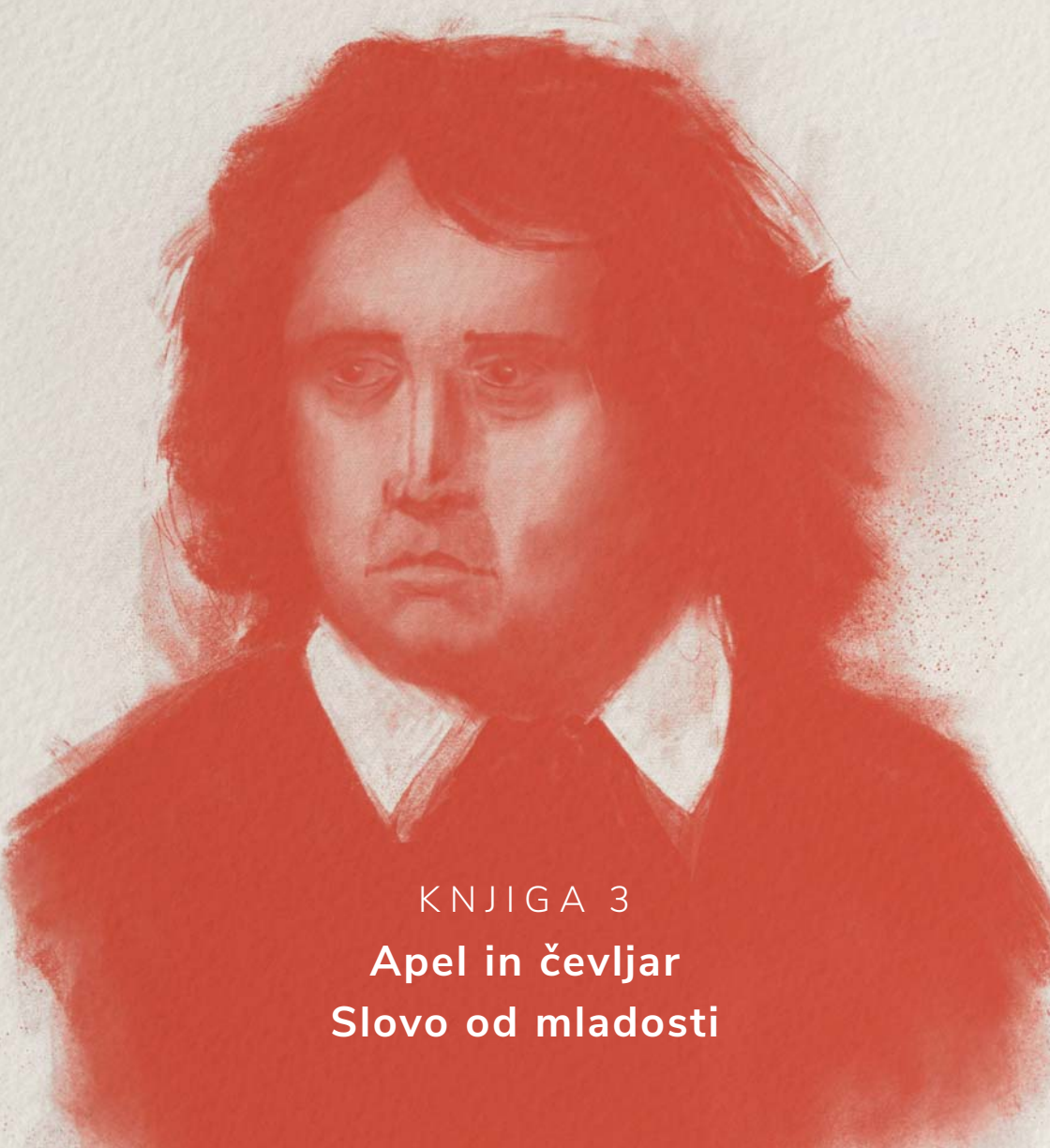

LAHKO BRANJE

PESMI FRANCETA PREŠERNA

KNJIGA 3

Apel in čevljar
Slovo od mladosti

LAHKO BRANJE:

PESMI FRANCETA PREŠERNA

KNJIGA 3

Apel in čevljar

Slovo od mladosti

Lahko branje: Pesmi Franceta Prešerna
Knjiga 3: Apel in čevljar in Slovo od mladosti

Urednica:

Živa Jakšić Ivačič

Avtorice priredb:

Živa Jakšić Ivačič, Nika Bedek in Nina Fricelj

Testni bralci Dnevnega centra Zveze Sožitje:

Blaž Kern, Maruša Lukančič, Danica Pirnat,
Brigita Nagode, Maruša Peček, Samira Varmaz,
Alenka Lapajne, Andreja Gliha, Aljaž Bohinc Hušič,
Darko Pejić, Andrej Tehovnik

Strokovna podpora testnim bralcem:

Vlasta Stupar in Boris Blaznik

Jezikovni pregled:

Nika Bedek

Ilustrator:

Žan Rode

Oblikovanje:

Oblikovalski studio 76, Marko Bradica s. p.

Izdala in založila:

Zveza Sožitje – Zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije

Za založnika:

Mateja De Reya

Elektronska izdaja.

Publikacija je dostopna na:

<https://www.zveza-sozitie.si/lahko-branje.3.html>

Ljubljana, 2023

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in
univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 157596163

ISBN 978-961-6828-29-1 (PDF)

Dragi bralci!

Pesmi v knjigi je napisal France Prešeren.
France Prešeren je napisal veliko pesmi.
V knjigah 1, 2 in 3 je samo nekaj njegovih pesmi.
France Prešeren je največji slovenski pesnik.
Največji pesnik je zato,
ker je pisal zelo dobre pesmi v slovenskem jeziku.

Nekatere pesmi Franceta Prešerna smo napisali v
lahkem branju.

To pomeni, da so pesmi napisane tako,
da jih lažje preberemo in razumemo.

Nekatere pesmi smo tudi razložili.

Pesmi Franceta Prešerna so pomembni del
slovenske kulture.

Kultura so umetnost, navade, običaji ...

Kultura je za vse ljudi zelo pomembna.

Pomembno je, da lahko vsi preberemo in razumemo,
o čem je pisal France Prešeren.

Vabljeni k branju!

Živa Jakšič Ivačič, urednica knjige

Pesmi v knjigah

France Prešeren je napisal veliko pesmi.
V knjigah je pet pesmi Franceta Prešerna.

V knjigi 1 sta:

- Opis življenja Franceta Prešerna,
- **O Vrba, srečna draga vas domača.**

V knjigi 2 sta:

- **Povodni mož,**
- **Nezakonska mati.**

V knjigi 3 sta:

- **Apel in čevljar,**
- **Slovo od mladosti.**

Na koncu vsake knjige so pesmi Franceta Prešerna napisane v originalni obliki.

To pomeni, da so napisane tako,
kot jih je napisal France Prešeren.

Apel in čevljar

Uvod v pesem

Apel in čevljar je naslov pesmi,
ki jo je napisal France Prešeren.
Ta pesem se včasih imenuje tudi:
Apel podobo na ogled postavi.

Prešeren se v pesmi norčuje iz Jerneja Kopitarja.
Jernej Kopitar je bil jezikoslovec in cenzor.
Jezikoslovec je oseba, ki je strokovnjak za jezike,
ki jih govorimo.
Cenzor je oseba, ki pregleduje različna besedila.
Cenzor se odloča,
ali lahko besedilo preberejo tudi ostali ljudje.

Jernej Kopitar je rekel,
da mu Prešernove pesmi niso všeč.
Zato je Prešeren napisal pesem z
naslovom Apel in čevljar.

Začetek pesmi

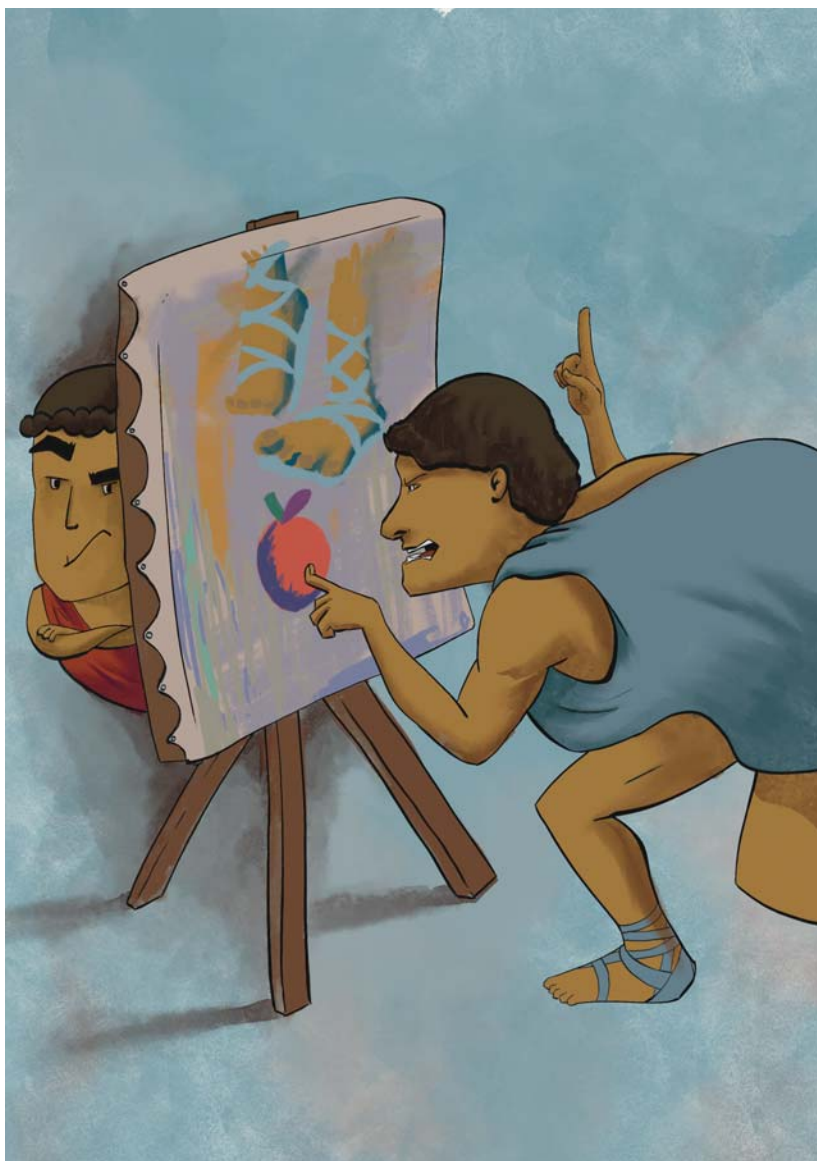
Apel razstavi sliko, ki jo je naslikal.
Apel želi slišati, kaj si ljudje mislijo o njegovi sliki.
Apel se skrije za sliko in posluša,
kaj o sliki mislijo neumni radovedneži in
kaj strokovnjaki.

Pred sliko se ustavi čevljar.
Čevljar si pozorno ogleduje naslikane sandale.
Čevljar pove, da imajo sandali premalo jermenov.
Apel sliši čevljarjevo opozorilo in
takoj pravilno nariše sandale.

Naslednji dan pride čevljar spet mimo slike.
Namesto, da bi nadaljeval svojo pot,
in ker so mu sandali všeč, kritizira naslikane noge.

Apel sliši čevljarjevo pripombo.
Slikar ga zavrne,
kot bi zavrnil tudi tvojo napačno kritiko,
in reče: **le čevlje sodi naj kopitar.**

Konec pesmi

Na ilustraciji je čevljar, ki kritizira sliko.
Za sliko stoji Apel in posluša čevljarja.

Razlaga pesmi

Apel je pred več kot 2000 leti živel v Grčiji.

Apel je bil eden od najboljših slikarjev.

Apel je narisal sliko.

Zanimalo ga je, kaj si drugi mislijo o sliki.

Vedel je, da ga bodo ljudje samo hvalili,
če bo stal poleg slike.

Apel ni želel poslušati lažnih pohval.

Zanimalo ga je,

kaj si ljudje zares mislijo o njegovi sliki.

Zato se je skril za sliko.

Tako je lahko poslušal,

kaj si ljudje zares mislijo o njegovi sliki.

Sliko si je ogledal tudi čevljar.
Čevljar je na sliki opazil,
da imajo sandali premalo jermenov.
Jermeni so pasovi, ki držijo nogo v sandalu.
Sandal je vrsta čevlja.
Sandale so nosili v Grčiji.
Sandale so nosili v krajih, kjer je vroče.
Apel, ki je skrit za sliko, je slišal, kaj je rekel čevljar.
Apel je vedel, da je čevljar strokovnjak za sandale,
zato je Apel čevljarju verjel.
Apel je takoj popravil sliko tako,
da je sandalom narisal več jermenov.

Čevljar se je naslednji dan spet ustavil pri sliki.
Apel je sandale že popravil.
Zato je bil Apel prepričan,
da bo čevljar nadaljeval svojo pot in
o sliki ne bo več imel pripomb.
A čevljar je spet imel pripombo.
Tokrat je rekel,
da meča na nogah niso pravilno naslikana.
Meča so mišice na nogi pod kolenom.

Apel je slišal čevljarjevo novo pripombo na njegovo sliko.

Apel je stopil pred sliko.

Apel je čevljarju povedal,
da lahko kritizira sandale na sliki.

Čevljar lahko kritizira sandale,
ker je strokovnjak za čevlje.

Apel pa je čevljarju povedal tudi,
da ne more kritizirati drugih narisanih delov slike,
ker ni strokovnjak zanje.

Zato je Apel čevljarju rekel,
naj komentira samo stvari,
ki jih dobro pozna.

Prešeren na koncu napiše:

Le čevlje sodi naj kopitar.

Beseda kopitar je slabšalna beseda za čevljarja.

Kopitar je tudi priimek Jerneja Kopitarja.

Jernej Kopitar je bil cenzor na Dunaju.

Prešernove pesmi mu niso bile všeč.

Prešeren se zato iz njega v pesmi norčuje.

S pesmijo mu želi povedati,

da naj vsak kritizira samo tisto,

na kar se spozna.

Slovo od mladosti

Uvod v pesem

Slovo od mladosti je naslov pesmi, ki jo je napisal France Prešeren. V pesmi France opisuje, kaj se je v življenju naučil.

France Prešeren v pesmi opisuje, kakšna je mladost. France pravi, da je njegova mladost hitro minila. Mlad človek ima veliko upanja. Star človek je pogosto razočaran. Star človek nima upanja. France Prešeren misli, da je mladost boljša kot starost.

Slovo od mladosti je žalostinka.
To pomeni, da je pesem žalostna.
France Prešeren je žalosten, ker ni več mlad.

Pesem je bila objavljena v Kranjski čbelici leta 1830.
To je zelo dolgo nazaj.
Kranjska čbelica je bila revija slovenskih pesnikov.
Pesem ima pet kitic.
Kitica je en del pesmi.
Vsako kitico smo priredili in tudi razložili.

Začetek pesmi

Prva kitica

Leta, ko sem bil mlad, so hitro minila.
V življenju je bilo malo lepega.
Vse lepo se je hitro končalo.
Redko se mi je zgodilo to, kar sem si želel.
Pogosto sem imel težave.
Mladost je bila težka.
Kljub vsemu zelo pogrešam svojo mladost.

Razlaga prve kitice

France Prešeren govori o svoji mladosti.
Prešeren ni več mlad.
Njegova mladost je hitro minila.
Ko je bil mlad, se mu ni zgodilo veliko lepega.
Kar se mu je v mladosti lepega zgodilo,
ni trajalo dolgo časa.
Redko se mu je zgodilo to, kar si je želel.
Čeprav je bila Prešernova mladost težka,
jo močno pogreša.

Druga kitica

Ko sem bil še mlad, sem spoznal, kakšno je življenje.

Življenje ni veselo.

Tudi če v življenju delaš dobro, si lahko žalosten.

Hitro ugotoviš,

da na tem svetu ne moreš najti prave ljubezni.

Ljubezen hitro mine.

Spoznal sem, da ljudem niso pomembne pamet,
pravičnost in znanje.

Razlaga druge kitice

Prešeren je hitro izvedel, kakšno je življenje.

Izvedel je, da:

- Ljudem ni pomembno,
da misliš in delaš dobro.
- V življenju ne moreš najti resnične ljubezni,
ki traja dolgo časa.
- Ljudem niso pomembne pamet,
pravičnost in znanje.

Kar je izvedel, mu ni bilo všeč.

Tretja kitica

Tudi če se za srečo močno trudiš,
ni nujno, da boš srečen.
Kdor nima sreče, nima lepega življenja.
Človek je vreden toliko, kolikor ima denarja.
Ljudje cenijo samo denar,
čeprav ga je človek dobil s prevarami in lažmi.

Razlaga tretje kitice

Prešeren misli, da v življenju potrebuješ srečo.
Če sreče nimaš, ne boš uspešen.

Prešeren misli, da ne moreš postati bogat,
če si se rodil reven.
Reveži so ljudje brez denarja.
Tisti, ki se rodi v revni družini,
ne more uspeti v življenju.
Če nimaš denarja, nimaš sreče.

Prešeren ugotovi,
da je v življenju pomemben denar.
Ljudem so všeč tisti, ki imajo denar.

Nekateri ljudje so dobili denar s prevaro.
A so še vedno pomembni, ker imajo denar.
Ljudem je vseeno za goljufije in laži.
Pomemben jim je samo denar.
Goljufi so ljudje, ki niso pošteni in lažejo.

Na primer:
Tine ima čaj iz trgovine.
Prijatelju se zlaže,
da je to poseben domač čaj,
ki ga je nabral sam.
Prijatelj kupi čaj za veliko denarja.
Potem ugotovi,
da je to samo navaden čaj iz trgovine.
Tine dobi denar, prijatelj pa je razočaran.
Čaj bi lahko sam ceneje kupil v trgovini.
To je goljufija.

Četrta kitica

Zelo sem bil žalosten,
ko sem spoznal, kakšen je naš svet.
Mlad človek misli, da je svet lepši.
Mlad človek hitro pozabi na slabe stvari.
Mlad človek misli, da je življenje takšno kot sanje.
Mlad človek misli, da je vse mogoče.
Mlad človek verjame sam vase.
Upanje mu pomaga, da se bolje počuti.
To upanje ni resnično.

Razlaga četrte kitice

Prešeren meni, da je svet nepošten.
Prešeren je zato žalosten.
Mlad človek misli, da je svet dober in lep.

Prešeren verjame,
da mlad človek hitro pozabi na težave.
Mlad človek si predstavlja, da je vse lepo.
Mlad človek ima sanje, ki mu dajejo upanje.
To upanje ni resnično.

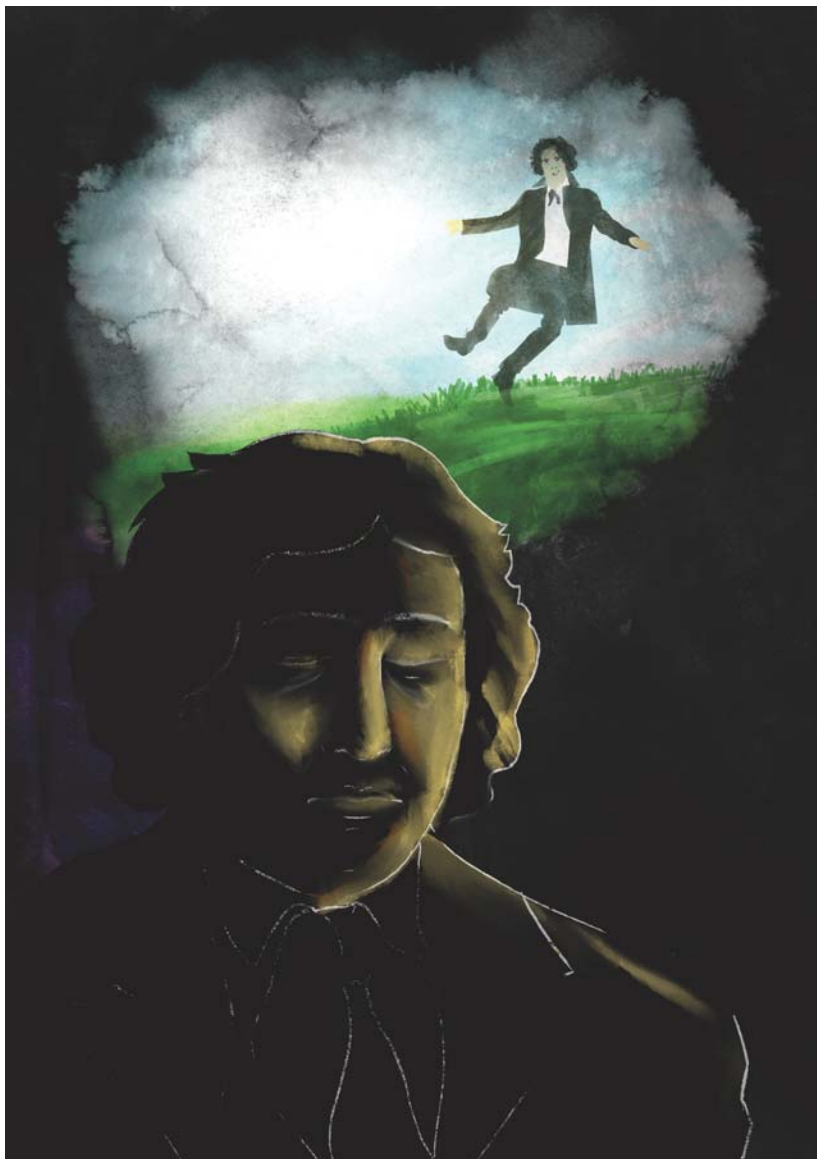
Peta kitica

Mlad človek ne misli,
da bodo ovire uničile njegovo upanje in sanje.
Hitro pozabi na nesrečo in bolečine.
Mlad človek kljub težavam ne obupa.
Mladost je bila težka.
Zato si spet želim biti mlad.

Razlaga pete kitice

Ko mlad človek spozna resnični svet,
ugotovi, da ni vse samo lepo.
Mlad človek hitro pozabi na slabe stvari.
Kljub težavam sanja o lepšem življenju.
Ko smo stari, ugotovimo,
da življenje ni tako lepo, kot smo si želeli.
Prešeren pogreša svojo mladost.
Pogreša jo zato, ker je bil bolj srečen kot sedaj,
ko je star.

Konec pesmi

Na ilustraciji je France Prešeren,
ki razmišlja o svoji mladosti.

Originalna oblika pesmi

Apel in čevljar

V knjigo smo dodali tudi pesem **Apel in čevljar**, kot jo je napisal France Prešeren.

Apel podobo na ogled postavi,
ker bolj resnico ljubi kakor hvalo,
zad skrit vseppek poslušá, kaj zijalo
neumno, kaj umetni od nje pravi.

Pred njo s kopiti čévljarček se ustavi;
ker ogleduje smôlec obuvalo,
jermenov méni, de ima premalo;
kar on očíta, koj Apel popravi.

Ko pride drugi dan spet mož kopitni,
namest, de bi šel delj po svoji poti,
ker čevlji so pogodi, méč se loti;

zavrne ga obraznik imenitni,
in tebe z njim, kdor napačen si očitar,
rekoč: "Le čevlje sodi naj Kopitar!"

Pesem smo dobili na spletni strani
www.preseren.net.

Originalna oblika pesmi

Slovo od mladosti

V knjigo smo dodali tudi pesem **Slovo od mladosti**, kot jo je napisal France Prešeren.

Dni mojih lepši polovica kmalo,
mladosti leta! kmalo ste minule;
rodile vé ste meni cvetja malo,
še tega rožce so se koj osule,
le redko upa sonce je sijalo,
viharjov jeze so pogosto rjule;
mladost! vender po tvoji temni zarji
srce bridkó zdihuje, Bog te obvarji!

Okusil zgodej sem tvoj sad, spoznanje!
Veselja dókaj strup njegov je umoril:
sem zvedel, de vest čisto, dobro djanje
svet zaničvati se je zagovoril,
ljubezen zvésto najti, kratke sanje!
zbežale ste, ko se je dan zazóril.
Modrost, pravičnost, učenost, device
brez dot žalváti videl sem samice.

Sem videl, de svoj čoln po sapi sreče,
komur sovražna je, zastonj obrača,
kak veter nje nasproti tému vleče,
kogar v zibéli vid'la je berača,
de le petica da ime sloveče,
de človek toliko velja, kar plača.
Sem videl čislati le to med nami,
kar um slepi, z goljfijami, ležámi!

Te videt, grji videti napake,
je srcu rane vsekalo krvave;
mladosti jasnost vender misli take
si kmalo iz srca spodi in glave,
gradove svítle zida si v oblake,
zelene trate stavi si v pušave,
povsod vesele lučice prižiga
ji up goljfivi, k njim iz stisk ji miga.

Ne zmisli, de dih prve sapce bóde
odnesel to, kar misli so stvaríle,
pozabi koj nesreč prestanih škode,
in ran, ki so se komej zacelile,
dokler, de smo brez dna polníli sode;
'zučé nas v starjih letih časov sile.
Zato, mladost! po tvoji temni zarji
srce zdihválo bo mi, Bog te obvarji!

Pesem smo dobili na spletni strani
www.preseren.net.

ZVEŽA
SOŽITJE

LAHKO BRANJE

PESMI FRANCETA PREŠERNA

KNJIGA 1

O življenju Franceta Prešerna
O Vrba, srečna draga vas domača

FRANCETA PREŠERNA

KNJIGA 2

Povodni mož
Nezakonska mati

FRANCETA PREŠERNA

KNJIGA 3

Apel in čevljar
Slovo od mladosti

ZVEZA
SOŽITJE